

Statens Planteavlsforsøg
Meddelelse nr. 1590
83. årgang
12. marts 1981
Udgivet af Statens Planteavlsudvalg

Fællesudvalget for Prøvedyrkning af Køkkenurter, Kirstinebjergvej 6, 5792 Årslev

Sorter af almindelig salat til friland

E. Blankholm

Salat er i de senere år blevet en helårskultur i hus, men den kan, med de rette sorter, produceres i særdeles fin kvalitet på friland fra forsommer til efterår.

Forsøgene er gennemført i 1978 og 1979 i Årslev og på Lammefjorden, begge steder med et forsommerhold og et højsommerhold, repræsenterende sæsonens mange hold på friland.

Planterne er til begge forsøg tiltrukket i Årslev. Forsommerholdet blev sået den 15. marts, pottet i 4 cm jordpoter den 26. marts og udplantet på friland den 18. og 19. april.

Højsommerholdet blev i 1978 sået den 11. maj, priklet i 4 cm jordpoter den 19. maj og udplantet på friland den 6. og 7. juni. I 1979 blev holdet sået den 25. april, pottet den 3.–7. maj og udplantet 21. og 22. maj.

Hvert sted blev der anlagt 4 fællesparceller, hver på 3 rækker à 10 planter. Afstand 30×30 cm. Alle forsøgene var særdeles vellykkede.

På Lammefjorden er salaten høstet ad 3 gange og ved Årslev 9 gange, første gang når første sort var høsttjenlig og derefter hver anden dag.

Ved hver høst blev hovederne sorteret i helt fejlfrie, hoveder med mindre fejl samt frasorterede og vejte i sorteringerne.

Derefter blev de udvendigt fejlfrie hoveder skåret igennem for at se, om de også var fejlfrie indvendig – den mest almindelig fejl var indvendig tipburn.

Høsttiderne er i opgørelsen samlet til 3 høstperioder.

Til forsøget blev der indsendt 7 sorter, hvortil kom 2 målesorter. Der blev ved forsøgets afslutning anerkendt 3 sorter: Kagraner Sommer 'Tatus', 'Capitan' og 'Mondian'. De var bedst, både til forsommer- og til højsommerbrug.

Sorternes egenskaber er, i uddrag af talmaterialet, belyst gennem karakterer, høsttidsbestemmelser samt udbytte- og kvalitetsberegninger.

Det samlede talmateriale og fuld beskrivelse af de enkelte forsøg vil senere fremkomme i 58.–59. beretning fra Fællesudvalget for Prøvedyrkning af Køkkenurter.

Beretningen kan rekvireres fra Fællesudvalgets kontor, Kirstinebjergvej 6, 5792 Årslev.

Beskrivelse af de anerkendte sorter

Kagraner Sommer, 'Tatus', Enkona S 80. Ejer: J. E. Ohlsens Enke A/S, Ny Munkegaard, 2630 Tåstrup.

Er en meget ensartet, middelkraftig til ret kraftig salat med middelgrønne, store, let fladrunde hoveder.

Yderbladene er svagt til noget buklede. Den klarer sig ret godt over for udvendig tipburn og har ringe tilbøjelighed til visne bladrande. Den holder sig tjenlig længe før begyndende skydning. Indvendig tipburn viser sig først af betydning i sidste høstperiode.

Sorten har en meget høj dyrknings- og udbytteværdi til såvel forsommer- som til højsommerbrug.

'Capitan' S 80. Ejer: C. W. Pannevis BV, Enkhuizen, Holland. Repr. v. A. Hansens Amagerfrø A/S, Postbox 3, 2630 Tåstrup.

Er en meget ensartet, ret kraftig til kraftig salat med ret lysegrønne, store til meget store, næsten runde hoveder.

Yderbladene er meget svagt buklede. Den er meget lidt tilbøjelig til at få udvendig tipburn og visne bladrande.

Den er tillige særdeles modstandsdygtig over for indvendig tipburn.

Sorten holder sig meget længe tjenlig før begyndende skydning.

Sorten har en særdeles høj dyrknings- og udbytteværdi til såvel forsommer- som til højsommerbrug.

'Mondian' S 80. Ejer: Sluis en Groot BV, Enkhuizen, Holland. Repr. v. A. Hansens Amagerfrø A/S, Postbox, 3, 2630 Tåstrup.

Er en meget ensartet, kraftig salat med lysegrønne, meget store, næsten runde hoveder.

Yderbladene er meget svagt buklede. Den har kun lille tilbøjelighed til udvendig tipburn og visne bladrande.

Indvendig tipburn viser sig først i nogen udstrækning i sidste høstperiode. Sorten holder sig længe tjenlig før begyndende skydning.

Sorten har meget høj dyrknings- og udbytteværdi til såvel forsommer- som til højsommerbrug.

*Afprøvning nr. 10.A. Salat friland, almindelig, 1978 og 1979
Forsøgets hovedresultater for de anerkendte sorter*

	Forsommerholdet				Højsommerholdet			
	'Tatus'	'Capitan'	'Mondian'	Gns. af alle sorter	'Tatus'	'Capitan'	'Mondian'	Gns. af alle sorter
<i>Karakterer:</i>								
Ensartethed i type – bedst = 9	6,5	6,9	6,4	6,5	6,8	7,2	7,0	7,3
Vækstkraft – kraftigst = 9	6,3	6,8	8,0	6,8	6,0	7,5	7,0	6,7
Bladstørrelse – størst = 9	6,5	6,5	7,0	7,0	6,7	7,0	6,0	6,1
Bladfarve – mørkest grøn = 9	6,2	5,2	5,2	5,6	5,9	7,0	5,3	5,6
Hovedstørrelse – størst = 9	7,0	7,5	9,0	6,9	5,7	7,2	7,7	6,5
Hovedfarve – mørkest grøn = 9	5,5	4,5	3,5	4,7	6,0	6,0	5,0	5,3
Hovedfåthed – fastest = 9	5,0	7,0	8,0	5,9	5,5	6,2	5,0	6,2
Buklethed – mest = 9	6,5	5,0	5,0	6,6	4,0	3,0	3,0	4,0
Fri for synlig tipburn –								
helt fri = 9	7,0	9,0	9,0	7,8	7,5	8,7	7,7	8,0
Fri for visne bladrande –								
helt fri = 9	8,5	8,3	8,0	7,6	7,7	7,7	6,2	5,8
Værdi som handelsvare –								
bedst = 9	8,0	8,0	9,0	6,9	5,5	8,0	7,0	6,5
<i>Udbytte:</i>								
<i>Procent udvendigt fejlfrie:</i>								
1. høstperiode	76	86	76	72	94	94	96	93
2. høstperiode	92	99	86	80	91	92	89	82
3. høstperiode	73	80	82	79	68	87	64	59
<i>Procent med mindre fejl:</i>								
1. høstperiode	24	14	22	25	6	6	4	6
2. høstperiode	8	1	14	17	8	8	11	16
3. høstperiode	22	18	18	19	24	12	32	34

	Forsommerholdet				Højsommerholdet			
	'Tatus'	'Capitan'	'Mondian'	Gns. af alle sorter	'Tatus'	'Capitan'	'Mondian'	Gns. af alle sorter
<i>Procent frasorterede:</i>								
1. høstperiode	0	0	2	3	0	0	0	1
2. høstperiode	0	0	0	3	1	0	0	2
3. høstperiode	5	2	0	2	8	1	4	7
<i>Procent med indvendig tipburn:</i>								
1. høstperiode	5	7	0	5	14	2	3	10
2. høstperiode	7	7	0	5	15	7	8	14
3. høstperiode	27	10	38	20	13	8	11	14
<i>Gram pr. stk. fejlfrie:</i>								
1. høstperiode	395	393	394	388	299	253	287	281
2. høstperiode	487	503	504	491	352	325	448	335
3. høstperiode	561	559	552	543	376	346	386	370
<i>Værdital:</i>								
Udbytteværdital	887	965	884	888	768	815	768	715
Dyrkningsværdital	470	518	476	441	275	316	279	276
<i>Antal dage fra plantning til 1. høstdag</i>								
		Antal dage			1. høstdag	Sidste høstdag		
<i>Salat forsommer</i>								
Årslev 1979		49			8. juni	27. juni		
Lammefjorden 1979		54			12. juni	19. juni		
<i>Salat højsommer</i>								
Årslev 1978		34			10. juli	28. juli		
Lammefjorden 1978		42			19. juni	26. juli		
Årslev 1979		31			22. juni	12. juli		
Lammefjorden 1979		45			3. juli – sprøjteskadet			

Eftertryk af tekstens fulde ordlyd tilladt med kildeangivelse. Ved uddrag skal skriftlig tilladelse indhentes.

Abonnement på meddelelser fra Statens Planteavlsvforsøg kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlsvkontor, Kongevejen 83, 2800 Lyngby, postgiro 200 2299, tlf. (02) 85 50 57. Abonnementsprisen er for 1981 80,00 kr. årligt excl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition.
ISSN 0105-6514

Trykt i 6.000 eksemplarer.